

Chapter

12

พฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Factors Affecting Living Life Behaviors According to Sufficiency Economy Philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus)

อัจฉราภรณ์ หงษ์สุพรรณ*

ภัครดา ฉายอรุณ**

* นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์

** ดร., คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน 2) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 389 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .923 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การทดสอบไคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบง่าย โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อยู่ในระดับมาก 2) ระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) โดยภาพรวม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ระดับการศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยระดับการศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง/ พฤติกรรม/ การดำเนินชีวิต

Abstract

The purposes of this research were 1) to study knowledge about sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus) 2) to study living life behaviors according to sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus) and 3) to study factors affect behavior of living life according sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus). The sample size was composed of 389 students who were Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus). The statistics analyzed the data such as percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analyses of variance, pearson's product moment correlation coefficient and Simple linear regression analysis by the level statistical significant at .05 was valuable specification. The result found that 1) the level of knowledge about sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus) was at high level. 2) The level of living life behaviors according sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen

Campus) overall was at high level. 3) Overall, the hypothesis testing indicated that the general data factor were education significantly affected living life behaviors according to sufficiency economy philosophy overall. In term of that education factor significantly affected living life behaviors according to sufficiency economy philosophy in the immunity in living life aspects. 4) Knowledge about sufficiency economy philosophy and conceptual were positive significantly relation with living life behaviors according to sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus) and 5) Knowledge about sufficiency economy philosophy and conceptual be able to predicted living life behaviors according to sufficiency economy philosophy of Kasetsart University's Students (Kamphaengsaen Campus) with significant.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy/ Behavior/ Living Life

บทนำ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาของประเทศไทยในอนาคต ตลอดจนการทบทวนผลการพัฒนาและสถานะของประเทศไทยได้สะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้าง การพัฒนาของประเทศไทยที่ไม่สมดุล ไม่ยั่งยืน และอ่อนไหวต่อผลกระทบจากความผันผวนของปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวหันมาทบทวนกระบวนการพัฒนาร่วมกันการพัฒนาในทิศทางที่พึ่งตนเองและมีภูมิคุ้มกันมากขึ้น โดยยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลมาจากแนวคิดในการพัฒนา ประเทศไปสู่ความทันสมัย รวมทั้งการดำเนินชีวิตของคนไทย มีการแข่งขันกัน อยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้คนต้องปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อความเป็น อยู่ที่ดีและความอยู่รอดในสังคมเยาวชนไทย นักเรียน รวมถึงนิสิตและนักศึกษา มีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและไม่รู้จักความพอดี อีกทั้งยังมีความต้องการ ที่ไม่สิ้นสุด อยากได้สิ่งใดก็จะชวนขวยมาให้ได้อยู่ตลอดเวลา สาเหตุส่วนหนึ่ง มาจากการที่เยาวชนสมัยนี้ตามกระแสแฟชั่นมากเกินไป มีความรู้สึกอยากได้ อยากมี จนทำให้เกิดความไม่พอดีและไม่รู้จักพอ เพื่อให้ทันสมัยซึ่งเป็น ค่านิยมที่ผิด ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของคนในสังคมสวนทางกับแนวคิดของ หลักเศรษฐกิจพอเพียง เยาวชนไทยควรที่จะศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักยับยั้งชั่งใจ ตระหนักและหันมาดำเนินชีวิตโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความสุขที่ ยั่งยืนของตัวเอง ครอบครัว และประเทศชาติสืบไป

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชนไทย ซึ่งถือว่าเป็นอนาคตของชาติ และต้องการสนับสนุนให้เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา หันมาให้ความสำคัญในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ให้ประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคลระดับกลุ่ม จนถึงระดับประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์นี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 6-11) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อป้องกันตัวจากสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ซึ่งการที่จะปฏิบัติตนเช่นนั้นได้ จะต้องอาศัยความรู้ความรอบคอบและความระมัดระวัง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียรมีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

อำพน กิตติอำพน (2550, หน้า 14) กล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ แนวทางการปฏิบัติขึ้นอยู่กับระดับของการตัดสินใจ ทั้งในระดับปัจเจกครอบครัว แนวทางการปฏิบัติภายในชุมชน แนวทางปฏิบัติในภาคธุรกิจ และแนวทางการปฏิบัติของรัฐบาล หรือแม้กระทั่งในภาคนิติบัญญัติที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางสายกลาง ซึ่งหลักของทางสายกลางนั้นจะนำมาซึ่งความพอเพียง ความพอประมาณ มีเหตุมีผล ที่จะกำหนดสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี

สรุปได้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่เป็นแนวทางการดำรงอยู่ของประชาชนทุกระดับ รวมถึงการบริหารพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี นำวิชาความรู้มาใช้ควบคู่ไปกับคุณธรรม เพื่อให้รอดพ้น สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน พร้อมรับกับสถานการณ์ต่าง ๆ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ (ดังภาพที่ 1) นอกจากนี้ วัฒน์ระวี (นามแฝง) อธิบายว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั้นคือเศรษฐกิจที่ช่วยให้สามารถอุ้มชูตัวเองได้ อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ต้องเกิดจากการสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้ตัวเอง นั่นคือการให้ตัวเองพอกิน พอใช้ อย่างเน้นแต่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเน้นเรื่องการพึ่งพาตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าตามมาอย่างแน่นอน (วัฒน์ระวี (นามแฝง), 2549, หน้า 119-120)

ภาพที่ 1 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มา: สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 8)

2. แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรม

คัคนางค์ มณีศรี (2556, หน้า 144) กล่าวว่า มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้เป็นอย่างมาก โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเจ้าตัว และประสบการณ์ของคนรุ่นก่อน ๆ แม้มนุษย์และสัตว์จะมีความคล้ายคลึงกันในแง่ที่ว่า เราอยู่เป็นกลุ่มก้อนมากกว่าอยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์มีความซับซ้อนมากกว่าของสัตว์มาก ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์เกิดในรูปแบบของวัฒนธรรม สังคมของคนเราถูกจัดระเบียบให้เราต้องปฏิบัติตามมากมาย

ในเชิงจิตวิทยาซึ่งเป็นศาสตร์ที่ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ คำว่า “พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำของบุคคลซึ่งสามารถจำแนกได้

2 ประเภทคือ พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) และพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) (Sandel & Sundel, 2004 อ้างถึงใน ชูชัย สมิทธิไกร, 2557, หน้า 9)

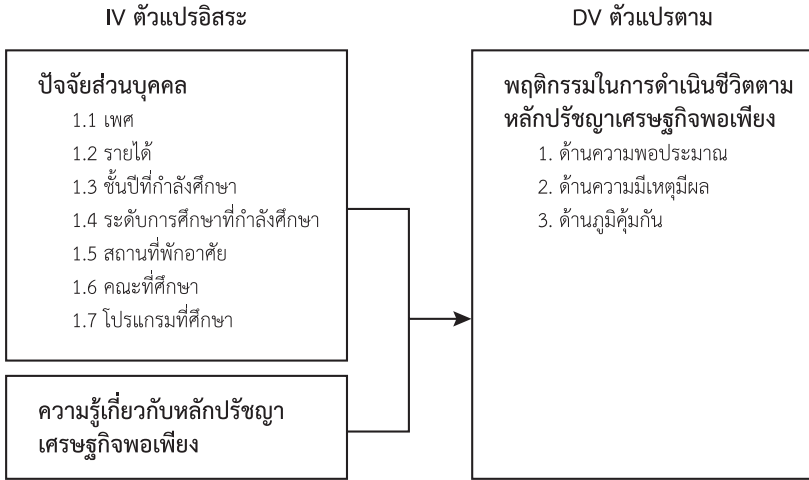
1. พฤติกรรมภายนอก คือ การกระทำที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นและวัดได้ และอาจแสดงออกได้ทั้งในรูปแบบวจนภาษา และอวจนภาษา เช่น การพูด ยิ้ม ร้องไห้ นั่ง นอน เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายใน คือ การกระทำที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้และวัดได้ เช่น ความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อ การรับรู้ การคิด เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม สามารถวัดพฤติกรรมแบบนี้ได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา เช่น แบบวัด แบบทดสอบ แบบสอบถาม

ทั้งพฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายในของบุคคล ต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแน่นแฟ้น กล่าวคือ พฤติกรรมภายนอกมักจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้ทราบถึงพฤติกรรมภายในของบุคคล เช่น เมื่อสังเกตเห็นบุคคลกำลังร้องไห้ อาจสันนิษฐานว่าบุคคลนั้นกำลังเสียใจ ดังนั้น หากไม่สามารถที่จะให้บุคคลทำแบบทดสอบด้วยตัวเองแล้ว การที่เข้าใจพฤติกรรมภายในของบุคคล จำเป็นต้องอนุมาน (Infer) จากพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลนั้นแสดงออกมา

ดังนั้น ในการศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด หรือปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตด้วย จึงทำให้สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัยได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เกี่ยวกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้นคือ 13,562 คน (ข้อมูล

จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน 2559) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 389 คน (Taro Yamane, 1973, p. 173)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นรวมโดยวิธีการของครอนบ์ริค (Cronbach, 1951, pp. 297-334) ได้เท่ากับ .923 และวิธีการของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson method) ได้เท่ากับ .819

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

เพื่อบรรยายข้อมูลส่วนบุคคล

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายระดับความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และบรรยายระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติ t-test ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่มีตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัย

1. ตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคล

พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.01 มีอายุต่ำกว่า 21 ปี ร้อยละ 42.16 โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 22.13 ปี มีอายุน้อยที่สุด 18 ปี และมีอายุมากที่สุด 51 ปี มีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 47.04 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 29.82 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 94.09 พักอาศัยอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 59.38 ศึกษาอยู่คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 56.56 และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่โปรแกรมภาคพิเศษ ร้อยละ 64.01

2. ตัวแปรเกี่ยวกับความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิต

พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 61.18 ขณะเดียวกันพบว่า มีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ

37.02 และพบว่า มีนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

3. ตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยด้านที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต และด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต

พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.617$, S.D. = .460) โดยมีความคิดเห็นว่า นิสิตส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต ($\bar{x} = 3.725$, S.D. = .555) มากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.626$, S.D. = .564) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.499$, S.D. = .475) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

3.1 ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต

พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.499$, S.D. = .475) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ไม่ซื้อสินค้าและบริการที่มีราคาแพงเกินกว่าฐานะตนเอง ($\bar{x} = 3.699$, S.D. = .867) รองลงมาคือ ใช้จ่ายเงินในการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันอย่างพอประมาณ โดยไม่ทำตามกระแสนิยมของคนในสังคม ($\bar{x} = 3.658$, S.D. = .840) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ใช้จ่ายเงินเพื่อรักษาสถานภาพทางสังคมให้เท่าเทียมกับผู้อื่น เช่น การสังสรรค์หลังเลิกเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ทุกครั้ง ($\bar{x} = 3.085$, S.D. = 1.112) ตามลำดับ

3.2 ความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต

พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.626$, S.D. = .564) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ ($\bar{X} = 3.979$, S.D. = .786) รองลงมาคือ มีการวางแผนก่อนเสมอก่อนดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การเดินทางท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.807$, S.D. = .804) และพึ่งตนเองในเรื่องการเงินโดยใช้เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองหรือทำงานด้วยตนเอง และไม่หยิบยืมเงินจากเพื่อน ($\bar{X} = 3.807$, S.D. = .969) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและมีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง ($\bar{X} = 3.046$, S.D. = 1.049) ตามลำดับ

3.3 ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต

พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.725$, S.D. = .555) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริตในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.201$, S.D. = .750) รองลงมาคือ ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการปรับตัวการเข้าสังคม โดยมีการวางแผนในเรื่องการเดินทางท่องเที่ยวล่วงหน้าด้วยการสะสมเงินที่ละเล็กน้อยจนครบจำนวนที่ต้องใช้ เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ($\bar{X} = 3.810$, S.D. = .743) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สามารถนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาแก้ปัญหาหรือรับมือกับสถานการณ์ด้านการเรียนได้ เช่น การเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน การทบทวน บทเรียนหลังเลิกเรียน การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบกลางภาคหรือปลายภาค เป็นต้น ($\bar{X} = 3.563$, S.D. = .763) ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ค่าสถิติ	ค่านัยสำคัญ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
			เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	t=1.111	P=.267		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	t=.431	P=.667		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	t=1.728	P=.085		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	t=.609	P=.543		✓
สมมติฐานที่ 2				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่มีรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	F=1.344	P=.262		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	F=.524	P=.593		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	F=2.548	P=.080		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	F=1.301	P=.273		✓

สมมติฐาน	ค่าสถิติ	ค่านัย สำคัญ	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	
			เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็น ไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษา แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	F=.153	P=.928		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	F=.115	P=.951		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	F=.415	P=.742		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	F=.726	P=.537		✓
สมมติฐานที่ 4				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ที่มีระดับการศึกษาที่กำลังศึกษา แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	F=3.248	P = .040*	✓	
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	F=2.917	P=.055		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	F=1.129	P=.324		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	F=3.901	P=.021*	✓	
สมมติฐานที่ 5				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ที่มีสถานที่พักอาศัย แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	F=.806	P=.447		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	F=2.555	P=.079		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	F=.280	P=.756		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	F=.298	P=.742		✓

สมมติฐาน	ค่าสถิติ	ค่านัย สำคัญ	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	
			เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็น ไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 6				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ที่มีคณะที่ศึกษา แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	F=.871	P= .541		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	F=1.133	P=.340		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	F=1.061	P=.390		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	F=.858	P=.552		✓
สมมติฐานที่ 7				
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ที่มีโปรแกรมที่ศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน	F=-.103	P=.918		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	F=.844	P=.399		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	F=.124	P=.901		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	F=-.854	P=.394		✓
สมมติฐานที่ 8				
อายุของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	R=.028	P=.584		✓
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	R=.044	P=.389		✓
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	R=.023	P=.657		✓
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	R=.099	P=.862		✓

สมมติฐาน	ค่าสถิติ	ค่านัย สำคัญ	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	
			เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็น ไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 9				
ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	R=.178	P=.000*	✓	
- ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต	R=.159	P=.002*	✓	
- ด้านความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต	R=.144	P=.004*	✓	
- ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต	R=.161	P=.001*	✓	
สมมติฐานที่ 10				
ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	R ² adj=3.567	P=.000*	✓	

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในเรื่อง “ปัจจัยที่มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน” ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ปีการศึกษา 2558 จำนวน 389 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน (ร้อยละ 64.01) มีอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 164 คน (ร้อยละ 42.16) โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 22.13 ปี กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยที่สุด 18 ปี และกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากที่สุด 51 ปี

มีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท จำนวน 183 คน (ร้อยละ 47.04) ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 116 คน (ร้อยละ 29.82) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 366 คน (ร้อยละ 94.09) พักอาศัยอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 231 คน (ร้อยละ 59.38) ศึกษาอยู่คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จำนวน 220 คน (ร้อยละ 56.56) และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่โปรแกรมภาคพิเศษ จำนวน 249 คน (ร้อยละ 64.01) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์เกี่ยวกับผลการศึกษาดังนี้

1. ระดับความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 92.29 มีความรู้ความเข้าใจดีว่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้บุคคลสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีความรู้เรื่องนี้อยู่ในระดับมาก ขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33.93 มีความเข้าใจว่าการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำได้เฉพาะการดำเนินชีวิตภายในประเทศ สะท้อนถึงการมีความรู้เรื่องนี้ อยู่ในระดับปานกลาง และอีกร้อยละ 21.59 ที่เห็นว่า การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำได้เฉพาะบุคคลในภาคการเกษตรเท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ามีความรู้เรื่องนี้ อยู่ในระดับน้อย แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในด้านที่เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต คือ กลุ่มตัวอย่างอย่างร้อยละ 77.89 มีความเข้าใจว่า เงื่อนไขในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การความรู้และคุณธรรม โดยมีความรู้อยู่ในระดับมาก และอีกร้อยละ 69.67 มีความเข้าใจว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่ใช้คุณธรรมนำความรู้อยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.617$, S.D. = .460) โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต ($\bar{x} = 3.725$, S.D. = .555) มากกว่าด้านอื่น ๆ ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผลในการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.626$, S.D. = .564) อยู่ในระดับมาก และด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.499$, S.D. = .475) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ตามลำดับ โดยแบ่งเป็นด้านดังนี้

2.1 ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิตนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณในการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.499$, S.D. = .475) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีการใช้จ่ายเงินเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นอย่างพอประมาณ ไม่ซื้อสินค้าและบริการที่มีราคาแพงเกินกว่าฐานะของตนเอง และไม่ใช้จ่ายตามกระแสนิยมของคนในสังคม

2.2 ด้านความมีเหตุผลในการดำรงชีวิต นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผลในการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.626$, S.D. = .564) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ก่อนการซื้อสินค้าและบริการ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จะคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ และพยายามที่จะพึ่งพาตนเองในเรื่องการเงิน โดยใช้เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองด้วยความระมัดระวัง

2.3 ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต ($\bar{x} = 3.725$, S.D. = .555) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริตในการดำเนินชีวิต และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต และประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรือรับมือกับสถานการณ์ด้านการเรียนได้ เช่น การเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน การทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียน ตลอดจนการอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบ เป็นต้น

3. อภิปรายผลเกี่ยวกับผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่มีความแตกต่างด้านเพศ ($P = .267$) อายุ ($P = .584$) รายได้ต่อเดือน ($P = .262$) ชั้นปีที่กำลังศึกษา ($P = .928$) สถานที่พักอาศัย ($P = .447$) คณะที่ศึกษา ($P = .541$) และโปรแกรมที่ศึกษา ($P = .918$) มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่มีความแตกต่างด้านระดับการศึกษาที่กำลังศึกษา ($P = .040$) มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม ออกเป็นรายคู่พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{x} = 3.606$, S.D. = .449) มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม แตกต่างจากนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท ($\bar{x} = 3.922$, S.D. = .609) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คัคนางค์ มณีศรี (2556) ได้กล่าวไว้ว่า ในการศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น

จำเป็นต้องศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตด้วย และผลการศึกษาที่ได้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Ana Makulev และ Anthea Long (2013) ซึ่งพบว่า การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำรงชีวิตให้อยู่ได้อย่างมีเหตุมีผลและยั่งยืน และมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ John C.V. Pezzey and Michael A. Toman. (2002) ที่พบว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของมนุษย์ได้จากการบริโภคและการจัดสรรการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีเหตุมีผล และใช้ชีวิตให้อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

3.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในภาพรวม ($r = .178$, $\text{Sig.} = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ อำพน กิตติอำพน (2550) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ซึ่งหากพิจารณาถึงความรอบรู้ก็อาจหมายความถึงความรู้ที่มีโดยเฉพาะความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินชีวิตในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างคำนึงถึงทางสายกลาง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง และการมีความรู้เหล่านี้สัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ตามมาของพวกเขาที่มีความพอประมาณ มีเหตุมีผล และมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต

3.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ได้ร้อยละ 3.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = .032$) และมีค่า R^2 ที่ปรับค่าแล้ว ร้อยละ 2.90 ($R^2_{adj} = .029$) โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .453 (Std. Error of the Estimate = .453) ซึ่งอธิบายได้ว่า ความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กล่าวคือ เมื่อนิสิตมีความรู้เรื่องแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ก็จะส่งผลให้มีพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Wood & Bandara (1989) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นปัญญาไว้ว่า การเรียนรู้ เป็นกระบวนการส่งผลให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่อนข้างถาวร กล่าวคือ การเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ได้เกิดจากการตอบสนองสิ่งเร้าเท่านั้น แต่เกิดจากกระบวนการคิดและเข้าใจโดยผสมผสานระหว่างประสบการณ์ในอดีตร่วมกับปัจจุบัน และผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Ana Markulev (2013) ที่พบว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดปัจจัยทุน ซึ่ง “ทุน” ที่ว่านี้คือ ทุนประเภททรัพยากรบุคคล อันได้แก่ การศึกษา ทักษะ ความรู้ และสุขุพละนันทรมัยที่ดี และคอยค้ำจุนให้เศรษฐกิจแบบพอเพียงยังคงดำรงอยู่ได้ โดยคนในสังคมจะสามารถคิดพิจารณาด้วยการมีเหตุผลที่ดีเมื่อมีความรู้แล้วก็ทำให้สามารถดำเนินชีวิตให้มีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน” ผู้ศึกษาขอเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการส่งเสริมให้นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมการส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีความรู้และเข้าใจหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง เพื่อสามารถนำไปประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรยายพิเศษเป็นครั้งคราว เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ความเข้าใจแก่นิสิต และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นิสิตตระหนักในความสำคัญและประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัวในการเสริมสร้างความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ควรจัดให้มีการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจูงใจและกระตุ้นพฤติกรรมของนิสิตให้นำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน แห่งเดียวเท่านั้น โดยในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีดังนี้

1. ควรทำการวิจัยมหาวิทยาลัยแห่งอื่น ๆ ด้วยเพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบกันได้

2. ควรทำการวิจัยโดยออกแบบกรอบแนวคิดใหม่ที่มุ่งศึกษาว่าการดำเนินชีวิตตามแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาหรือไม่

3. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติตน เพื่อแสดงให้เห็นว่า แนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ในเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี อันจะทำให้นิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน หรือผู้ที่สนใจมีความเข้าใจ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมในทางการศึกษาและในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

รายการอ้างอิง

- คัคณางค์ มณีศรี. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2557). *พฤติกรรมผู้บริโภค* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒน์ระวี (นามแฝง). (2549). *เมื่อฟ้าโอบและดินอุ่น ขอตามรอยพระบาทพ้อที่พ้อเพียง*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง*. มปท.
- อำพน กิตติอำพน. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: เพชรรุ่งเรืองการพิมพ์.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 6(1951), 297-334.
- Markulev, A. & Long, A. (2013). *On Sustainability: an economic approach*. Staff Research Note, Productivity Commission, Canberra.
- John C.V. Pezzey & Toman, M. A. (2002). *The Economics of Sustainability: A Review of Journal Articles Resource for the Future*. Discuss Paper 02-03. No. of pages 36.

Baumgartner, S., Becker, C., Frank, K., Muller, B. & Quaas, M. S. (2005). *Relating the Philosophy and Practice of Ecological Economics. The Role of Concepts, Models and Case Studies in International and Transdisciplinary Sustainability Research*. University of Luneburg. Working Paper Series in Economics. No.75, No. of pages 29.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publication.

Wood, R. & Bandura, A. (1989). Social cognitive theory of organizational management. *Academy of management Review*, 14(3), 361-384.

